

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 01.03.2005
KOM(2005) 65 slutlig

GRÖNBOK

Arv och testamente

{SEK(2005) 270}

(framlagt av kommissionen)

1. INLEDNING

Genom denna grönbok inleds ett omfattande samråd angående legala arvsordningar eller testamentariska ordningar med internationella aspekter.

Kommissionen uppmanar alla intresserade att sända in sina svar och andra bidrag före den 30 september 2005 till följande adress:

Europeiska kommissionen

Generaldirektoratet för rättvisa, frihet och säkerhet

Enhet C1 – Civilrättsliga frågor

B – 1049 Bryssel

Fax (32-2)299 64 57

E-post: jls-coop-jud-civil@cec.eu.int

De personer som svarar skall ange om de har något emot att deras svar och synpunkter sprids via kommissionens webbplats.

* * *

ORDLISTA

”**Officiell handling**”: En handling som konstaterar att ett sakförhållande föreligger eller att en rättshandling har ägt rum. Handlingens äkthet har fastställts av en offentlig myndighet (t.ex. en handling som har upprättats av en notarie).

”**Apostille**” (eller intyg): En formalitet som krävs i Haagkonventionen av den 5 oktober 1961 i samband med erkännande av utländska handlingar.

”**Samtidigt avlidna**”: Två personer som ärver varandra (t.ex. far och son) och som avlider under sådana omständigheter att det inte går att fastställa vem som avled först.

”**Domstols internationella behörighet**”: Den behörighet domstolar i ett visst land har att avgöra ett ärende med internationell karaktär.

”**Restkompetens**”: Regler för domstols internationella behörighet som inte har harmoniserats på gemenskapsnivå.

”**Arvlåtare**”: Den som arvet härrör från (den avlidne).

”**Exekvaturförfarande**” En formalitet som är nödvändig för erkännande och verkställighet av ett utländskt avgörande.

”**Forum**”: Den domstol som är behörig att uppta ett visst mål eller vid vilken ett visst mål har anhängiggjorts.

”**Arvsavtal**”: Avtal som har ingåtts före ett dödsfall angående ett eller flera framtida arv.

”**Arv ab intestato**”: Arv utan testamente; legal arvsordning

”**Gemensamma testamenten**”: Testamenten som upprättas av två eller flera personer i samma handling, antingen till förmån för en tredje man eller till förmån för varandra.

* * *

Antagandet av en gemenskapsrättsakt om arv fanns redan med som en prioriterad fråga i handlingsplanen från Wien från 1998.¹ I åtgärdsprogrammet för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål², som antogs av rådet och kommissionen i slutet på 2000, föreskrivs att en rättsakt inom området skall utarbetas. I Haagprogrammet³ nyligen uppmanades kommissionen att lägga fram en grönbok om tillämplig lag, behörighet och erkännande, administrativa frågor (certifikat om arv, registrering av testamenten).

Den ökade rörligheten av personer inom området utan inre gränser, liksom ökningen av förhållanden mellan medborgare från olika medlemsstater, vilket ofta åtföljs av att man förvärvar egendom i flera av unionens länder, komplicerar arvsrätten betydligt.

De svårigheter som personer som är inblandade i ett gränsöverskridande arvsärende ställs inför gäller främst att medlemsstaterna har olika materiella bestämmelser, förfarandebestämmelser och lagvalsregler.

Arvsfrågorna ingår inte i de gemenskapsbestämmelser inom internationell privaträtt som har antagits hittills. Det tycks alltså vara nödvändigt att anta harmoniserade bestämmelser på unionsnivå.

De flesta arvsärenden avgörs utan tvister. Därför skulle det inte vara tillräckligt att anta gemenskapslagstiftning som endast gäller vilken domstol som har behörighet att avgöra arvstvister samt erkännande och verkställighet av domstolens beslut.

För att underlätta uppgifterna för de personer som är inblandade i ett gränsöverskridande arvsärende och för att ge ett verkningsfullt svar på medborgarnas konkreta problem bör en gemenskapsrättsakt också behandla erkännande av handlingar i ärenden som handläggs utanför domstol (testamenten, handlingar som upprättats eller registrerats av notarie, administrativa handlingar). Eftersom en fullständig harmonisering av medlemsstaternas materiella rättsregler inte är möjlig bör man agera utifrån lagvalsreglerna. Kommissionen anser att inga framsteg kommer att kunna uppnås på unionsnivå vad gäller arvsfrågor om man inte prioriterar frågan om tillämplig lag.

I detta sammanhang bör man först undersöka vilket tillämpningsområde för lagvalsreglerna som skulle vara centralt för ett lagstiftningsinitiativ och som skulle kunna täcka väldigt stora områden: testamentens giltighet, en persons ställning som arvtagare, laglotter, utredning och fördelning av arv, oskiftade dödsbon osv.

Frågan om anknytningskriteriet bör också studeras särskilt. Som fallet ofta är inom den internationella privaträtten kan frestelsen vara stor att vilja finna just det ”rätta” anknytningskriteriet, som skulle lösa alla problem. Det skulle kunna vara medborgarskap, som har tillämpas enligt tradition, eller vanlig vistelseort, som är ett begrepp som ligger ”i tiden”.

---

¹ EGT C 19, 23.1.1999.

² EGT C 12, 15.1.2001.

³ Se ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i Bryssel den 4 och 5 november 2004.

Men inom arvsområdet finns inget kriterium som inte har någon nackdel. Om man som anknytningskriterium använder sig av den avlidnes sista hemvist skulle det kunna innebära att en lag tillämpas som har väldigt liten koppling till arvet: om arvlåtaren inte är medborgare i det land där han har avlidit och om huvuddelen av hans egendom finns i ett annat land. Måste vi då bemöda oss om att försöka hitta ett enda anknytningskriterium? Är det bättre att acceptera en viss flexibilitet och till och med ge parterna en möjlighet att välja?

Oavsett vilket anknytningskriterium man väljer för den kommande gemenskapsbestämmelsen för valet av vilken lag som skall tillämpas, kan det inte uteslutas att detta kriterium, i vissa situationer, är föga anpassat till de berättigade förväntningarna hos de personer som berörs av arvsfrågan. Dessa förväntningar är en aspekt som man måste beakta mot bakgrund av den inre marknaden, som garanterar den fria rörligheten för personer. En person kan vistas i ett land en tid utan att skaffa sig någon egendom där, därför att han eller hon planerar att återvända till sitt ursprungsland eller för att hans eller hennes familj fortfarande bor i det land där personens egendom finns. Om personen avlider i det land där han eller hon är bosatt kan det vara berättigat att lagstiftningen i det land där personen var medborgare gäller för arvet. Däremot är medborgarskap som anknytning inte berättigat om arvlåtaren sedan länge har lämnat sitt ursprungsland och är bosatt i en medlemsstat där all hans anknytning finns; både till familj och egendom.

* * *

Även om fastställandet av tillämplig lag är ytterst viktigt får frågan om domstols behörighet inte underskattas. I vissa medlemsstater är det obligatoriskt att vända sig till en domstol och i andra krävs detta endast i komplicerade arvsfrågor eller vid arvstvister.

När man skall lagstifta kring domstols behörighet krävs också att man vet om man skall fastställa ett enda anknytningskriterium eller om man skall tillåta en viss flexibilitet.

Eftersom arv dessutom i många medlemsstater regleras till största delen utanför domstol, ibland med bistånd från offentliga myndigheter eller vissa juridiska yrkesutövare, måste man också undersöka om det finns internationella bestämmelser om behörighet vad gäller dessa myndigheter och yrkesutövare.

I samband med att alla dessa aspekter undersöks måste man också studera många särskilda frågor, som arvsavtal, laglotter och arvstruster. Det sistnämnda institutet, som är okänt i de flesta rättssystem, används dock ofta i flera medlemsstater.

Slutligen bör också ett lagstiftningsinitiativ på gemenskapsnivå vad gäller arvsfrågor syfta till att eliminera administrativa och praktiska hinder. Mot denna bakgrund bör man överväga att skapa ett "europeiskt certifikat om arv". Detta begärs uttryckligen i Haagprogrammet liksom för registrering av testamente.

2. LAGVALSREGLER

2.1. Allmänna frågor

Det bör inte råda några tvivel om att dessa framtida bestämmelser skall ha allmän karaktär. Om man begränsar tillämpningen av harmoniserade lagvalsregler till internationella fall som endast gäller medlemsstater utesluter man fall som omfattar rättsordningar i tredjeländer och gör det besvärligare för enskilda och yrkesverksamma.

Först och främst bör man undersöka räckvidden för anknytning i arvsfrågor, eftersom samma frågor inte med nödvändighet styrs av arvsrätt i alla rättssystem. Harmoniseringen av lagvalsreglerna bör också åtföljas av ett fastställande av räckvidden för arvslagstiftningen.

För det andra måste man fastställa ett eller flera anknytningskriterier.

Slutligen är det viktigt att veta om den framtida gemenskapslagstiftningen, förutom fastställandet av vilka som är arvtagare och vilka rättigheter de har, också skall behandla hur kvarlåtenskapen överförs till arvtagarna.

Fråga 1: Vilka frågor hör under arvsrätten?

Bör frågan om lagvalsreglerna begränsas till fastställande av arvtagare och deras rättigheter eller även täcka utredning och fördelning av arvet?

Fråga 2: Vilket anknytningskriterium skall användas för att fastställa tillämplig lag? Skall samma kriterium användas för hela det område som täcks av den tillämpliga lagen eller skulle man kunna använda olika kriterier för olika aspekter av arvsrätten?

Bör det i gemenskapsbestämmelserna göras åtskillnad mellan lös och fast egendom? Bör en särskild roll tilldelas lagstiftningen i det land där den fasta egendomen finns?

2.2. Testamenten och arvsavtal

Vad gäller testamentes giltighet finns många olika lösningar i medlemsstaternas lagstiftning, både vad gäller testationsbehörighet, testamentes form, materiell giltighet, gemensamt testamente⁴, arvsavtal⁵ eller möjligheten att återkalla testamente. Lagvalsreglerna är också olika.

Fråga 3: Vilken lag skall vara tillämplig på

- testationsbehörighet?

- giltighet?

- testamentets form?
- testamentets materiella giltighet?
- gemensamma testamenten?
- arvsavtal?
- återkallande av testamente?

Hur skall man formulera lagvalsregler för att beakta en eventuell ändring av kopplingen mellan datum för testamentets upprättande och datum för dödsfallet?

⁴ Testamente upprättat av två personer i samma dokument.

⁵ Avtal om ett eller flera arv om en ännu levande persons kvarlåtenskap.

2.3. Samtidigt avlidna

Den ordning i vilken två personer som kan ärva varandra avlider kan ha betydelse för deras arvingar. Då två personer dör i samma händelse anser vissa medlemsstater att de har dött samtidigt, medan andra fastställer i vilken ordning de förmodas ha avlidit. Om arvsordningarna efter de här två personerna regleras i lagar som inte är samstämmiga kan det bli omöjligt att fördela arvet.

Fråga 4: Hur skall man reglera frågan om en eventuell oförenlighet mellan tillämpliga lagar om arv efter personer som har dött samtidigt?

2.4. Val av tillämplig lag för arv

Även om huvuddelen av Europeiska unionens medlemsstater inte tillåter att den framtida arvlåtaren eller arvingarna väljer arvslag är frågan av betydelse. Oavsett vilket anknytningskriterium man väljer kan det inte uteslutas att det i vissa fall inte kommer att kunna uppfylla arvingarnas berättigade förväntningar i ett arvsärende. Man skulle här kunna tänka sig en viss flexibilitet.

Fråga 5: Skall man tillåta möjligheten att den framtida arvlåtaren (i en testamentarisk eller legal arvsordning) väljer vilken lag som skall tillämpas på arvet efter honom, med eller utan de kommande arvingarnas godkännande? Skall möjligheten utsträckas till arvingarna sedan arvsärendet har inletts?

Fråga 6: Om man tillåter ett val av arvslagstiftning, bör man då begränsa valmöjligheterna och fastställa hur valet skall gå till? Skall man, under förutsättning att de inte har fastställts som objektiv anknytning, godkänna följande kriterier: medborgarskap, hemvist, vanlig vistelseort eller andra?

Fråga 7: Vid vilken tidpunkt skall denna anknytning finnas? Behövs särskilda villkor (varaktighet, att giltigheten kvarstår vid datum för dödsfallet osv.)?

Fråga 8: Skall man tillåta möjligheten att välja tillämplig lag för gemensamma testamenten och arvsavtal? Måste vissa villkor till? I så fall, vilka?

Fråga 9: Skall man tillåta att en make får välja vilken lag som skall tillämpas på makarnas förmögenhetsförhållanden för att reglera arvsfrågan?

2.5. Laglott

I alla medlemsstaternas rättssystem finns skydd för närstående som en avliden skulle ha velat göra arvlös. Detta skydd utgörs ofta av en laglott, men detta inte är en metod som erkänns enhälligt inom unionen.

Fråga 10: Skall man bibehålla tillämpningen av laglotter om den lag som fastställts genom lagvalsregeln inte känner till detta institut eller har en annan räckvidd för det? I så fall, på vilket sätt?

2.6. Arvstruster

Om en trust har internationell karaktär bör behöriga domstolar och andra myndigheter kunna fastställa tillämplig lag. Förutom den erkända möjligheten för instiftaren av trusten att välja tillämplig lag kan det komma att bli nödvändigt att utarbeta särskilda lagvalsregler för trustar.

Fråga 11: Bör man anta särskilda lagvalsregler för trustar? Om ja, vilka?

2.7. Hänvisning

Om lagvalsreglerna på gemenskapsnivå görs enhetliga kommer hänvisning inte att behöva användas om alla anknytningsmomenten finns i en medlemsstat. Men däremot blir frågan aktuell om lagvalsreglerna fastställer att lagstiftningen i ett annat land skall gälla.

Fråga 12: Bör den framtida gemenskapsrättsakten tillåta hänvisning om de harmoniserade lagvalsreglerna anger lagstiftningen i ett tredjeland? Om ja, på vilket sätt och med vilka begränsningar?

2.8. Föregående frågor

Ibland kan vad som är tillämplig lag för arvsfrågor bero på ”föregående frågor”, frågor som regleras av en annan lag: ett äktenskaps eller partnerskaps giltighet, fastställande av släktskap osv.

Fråga 13: Vilka lagvalsregler skall antas för att fastställa tillämplig lag för frågor som rör förhållanden är av betydelse för arvsordningen?

3. BEHÖRIGHETSREGLER

Medlemsstaterna har antagit sinsemellan mycket varierande kriterier: den avlidnes sista hemvist, svarandens eller kärandens hemvist, var viss egendom finns, den avlidnes medborgarskap eller medborgarskap hos någon annan part i tvisten. I detta sammanhang måste man ta hänsyn till mycket olika intressen: de presumtiva arvtagarnas intressen (personer som ibland är bosatta i olika länder), men också de olika berörda staternas intressen, till exempel om viss egendom finns i dessa länder.

3.1. Val av en enda behörig domstol

En möjlighet skulle kunna vara att fastställa ett enda behörigt forum, utan att ha hänsyn till skillnader beroende på kvarlåtenskapens natur, om det rör sig om fast eller lös egendom. Men på samma sätt som för tillämplig lag skulle det vara möjligt att anta flexiblare bestämmelser och detta på olika sätt.

Fråga 14: Är det önskvärt att komma fram till en enda behörig domstol i arvsfrågor? Är det möjligt att bortse från behörigheten för den domstol där egendomen finns? Om endast ett allmänt kriterium skulle gälla, vilket skulle det vara?

Fråga 15: Kan man tänka sig att arvingar får vända sig till domstol i en annan medlemsstat är den som fastställs genom en eventuell huvudregel om behörighetskonflikt? Om ja, på vilka villkor?

Fråga 16: Under ett pågående arvsärende i en medlemsstat, skall man tillåta möjligheten att begära att en domstol i en annan medlemsstat, där kvarlåtenskapen finns, förordnar om interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder?

Fråga 17: Skall den framtida gemenskapsrättsakten innehålla bestämmelser som tillåter att ett mål överförs från en domstol i en medlemsstat till en domstol i en annan medlemsstat och om ja, på vilka villkor?

Genom tillämpning av de kriterier som fastställs genom den framtida rättsakten kan en domstol i ett tredjeland utses som behörig. I detta fall är det inte med säkerhet önskvärt att man unilateralt avstår från medlemsstaternas domstolars behörighet, eftersom andra anknytningskriterier, som avvisats på unionsnivå, skulle kunna vara relevanta för att unilateralt fastställa vilken behörighet är för dessa domstolar i förhållande till tredjeländers. Om man låter medlemsstaternas nationella lagstiftning, på grundval av s.k. restkompetens, svara på denna fråga, kommer detta att betyda att det inte går att hitta en gemensam lösning, vilket kan skapa andra behörighetstvister.

Låt oss tänka oss att man som anknytningskriterium använder sig av den avlidnes sista hemvist för att fastställa behörighet inom gemenskapen. En medborgare i medlemsstat A avlider i ett tredjeland där han sedan endast en kort tid har hemvist. Alla hans arvingar finns i medlemsstat A, och huvuddelen av hans egendom finns i medlemsstat B. I detta fall visar gemenskapsrätten (den avlidnes sista hemvist) inte på någon medlemsstat, varken A eller B, trots att arvet har en starkare koppling till dessa två medlemsstater än till det tredjeland där den avlidnes sista hemvist finns. Om man hänvisar till nationella bestämmelser för att avgöra frågan skulle det kunna skapa nya problem. Om medlemsstat A tillämpar medborgarskap som kriterium och medlemsstat B kriteriet om var egendomen finns uppstår en positiv behörighetskonflikt. I motsatt fall uppstår en negativ behörighetskonflikt.

Fråga 18: Vilka inslag skulle vara relevanta för att fastställa medlemsstaternas domstolars behörighet i en situation som den som beskrivs ovan?

Fråga 19: Bör dessa särskilda behörighetsbestämmelser också tillämpas på egendom som finns inom ett tredjelands territorium när detta land kräver exklusiv behörighet rörande egendomen?

3.2. Förfaranden i samband med överföring av fast egendom

Vid överföring av fast egendom skall detta registreras i olika register. I vissa medlemsstater görs denna inskrivning i registren med stöd av ett rättsligt avgörande eller en handling som upprättas av de nationella myndigheterna. Man skulle kunna tänka sig att ändringar i registren skulle kunna göras på grundval av handlingar som har utfärdats i en annan medlemsstat.

Fråga 20: Skall man förbehålla myndigheternas behörighet till den plats där den fasta egendomen som ingår i kvarlåtenskapen finns om huvudbehörigheten ligger hos myndigheterna i en annan medlemsstat när det gäller

- att upprätta handlingar som är nödvändiga för ändringar i fastighetsregistren?

- att genomföra administrativa handlingar och överföra egendom?

Fråga 21: Kan man utarbeta enhetliga gemenskapshandlingar som skulle kunna användas i

alla medlemsstater där egendom finns? Om ja, vilka idag existerande handlingar skulle kunna göras enhetliga? Kan man avskaffa eller förenkla vissa steg som idag är nödvändiga i internationella arvsfrågor? Om ja, vilka?

3.3. Behörighet för andra myndigheter än domstolar

Eftersom en betydande mängd uppgifter utförs av myndigheter som inte är domstolar – notarier eller tjänstemän i olika förvaltningar – skulle en arvtagare kunna tillåtas utföra vissa formaliteter hos myndigheter i sin närhet om personen inte bor på den plats som har fastställts genom bestämmelsen om huvudbehörighet.

***Fråga 22:** Skall man föreskriva att regeln om harmoniserad behörighet också skall tillämpas på andra myndigheter som skulle kunna bli inblandade i arvsfrågor?*

***Fråga 23:** Skall man föreskriva att vissa formaliteter skulle kunna utföras hos myndigheter i en annan medlemsstat än den som har fastställts genom huvudregeln om behörighetskonflikt? Måste vissa villkor till?*

3.4. Truster

Eftersom arvsfrågorna inte omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EG) nr 44/2001, finns det inga gemenskapsbestämmelser om behörighet för tvister som rör arvstruster, som inte täcks av denna förordning.

***Fråga 24:** Vilka behörighetsbestämmelser skall ingå i den framtida rättsakten angående arvstruster?*

4. REGLER OM ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

Den framtida gemenskapslagstiftningen bör förenkla för arvtagarna genom att möjliggöra erkännande och verkställighet av de handlingar som är nödvändiga för att deras rättigheter skall kunna erkännas. Det kan t.ex. vara fråga om domstolsbeslut, notariehandlingar, testamenten, handlingar som intygar att de har rätt att ta arv eller fullmakter som tilldelats personer som har till uppgift att utreda och fördela kvarlåtenskapen.

4.1. Erkännande och verkställighet av domar

Genom att införa harmoniserade regler om tillämplig lag och behörighet kommer den framtida lagstiftningen att medföra en mycket hög nivå av ömsesidigt förtroende, vilket kommer att göra det onödigt att behålla mellanliggande åtgärder för erkännande och verkställighet av domar. Om det emellertid skall finnas grunder för vägran att erkänna och verkställa domar även i fortsättningen, bör dessa vara samma för alla medlemsstater.

***Fråga 25:** Kan man avskaffa exekvaturförfarandet för erkännande av domar? Bör det finnas grunder för vägran att erkänna eller verkställa domar? I så fall vilka?*

***Fråga 26:** Kan man tänka sig att en dom i ett arvsfall som har meddelats i en medlemsstat erkänns automatiskt och utan några ytterligare förfaranden kan ligga till grund för ändringar i fastighetsregister i en annan medlemsstat? Bör en sådan bestämmelse bygga på artikel 21.3 i förordning (EG) nr 2201/2003 ?*

4.2. Erkännande och verkställighet av testamenten och andra handlingar

I vissa medlemsstater upprättas officiella handlingar som avser vem som har rätt att ta arv och hur kvarlåtenskapen skall fördelas av notarier eller andra myndigheter. Det bör föreskrivas om erkännande och verkställighet av sådana handlingar.

Man bör vidare överväga om det skall finnas regler för utländska testamenten, som ofta inte kan få full effekt.

Fråga 27: Kan man tillämpa samma ordning för erkännande och verkställighet avseende officiella handlingar som upprättats på arvsområdet som för domar? Kan man följaktligen tänka sig att handlingar i ett arvsärende som har upprättats av en notarie i en medlemsstat kan ligga till grund för ändringar i fastighetsregister i övriga medlemsstater utan ytterligare förfaranden? Bör en sådan bestämmelse bygga på artikel 46 i förordning (EG) nr 2201/2003?

Fråga 28: Bör det införas särskilda regler för att underlätta erkännande och verkställighet i en medlemsstat av testamenten som har upprättats i en annan medlemsstat?

4.3. Boutredningsmän (och förvaltare av arvstruster)

Det är i vissa medlemsstater obligatoriskt att förordna en boutredningsman som skall utreda och avveckla dödsboet, medan det i andra är valfritt. Förordnandet av sådana personer, och deras mandat, varierar mellan de olika rättssystemen och erkänns inte alltid i övriga medlemsstater.

När det gäller erkännande och verkställighet av beslut som har fattats om arvstruster, bör man fråga sig vilka effekter ett erkännande av själva trusterna har på möjligheterna att göra ändringar i fastighetsregister.

Fråga 29: Kan man tänka sig att förordnandet av boutredningsmän och omfattningen av deras befogenheter erkänns automatiskt i samtliga medlemsstater? Bör det föreskrivas grunder för att invända mot förordnandet och befogenheterna?

Fråga 30: Bör det skapas ett intyg om förordnandet, som också beskriver befogenheterna? Vilken person eller myndighet bör utfärda sådana intyg? Vad bör intygen innehålla?

Fråga 31: Skulle ett erkännande av en arvsfond kunna ligga till grund för att fondens tillgångar och tillhörande handlingar skrivs in i fastighetsregister? Om inte, vilka bestämmelser bör i så fall antas?

Fråga 32: Bör det antas regler som säkrar den laglott som föreskrivs i arvslagstiftningen eller i annan lagstiftning som kräver ett sådant skydd, även om det finns en fond? I så fall vilka?

5. BEVIS FÖR RÄTTEN ATT TA ARV: EUROPEISKT CERTIFIKAT OM ARV

Bevisen för att någon är arvtagare varierar mellan de olika rättssystemen. Det är av avgörande betydelse för arvtagarna att de kan få sina rättigheter fastställda och få äganderätt över den egendom som tillkommer dem utan att behöva inleda några förfaranden. Om det finns

harmoniserade lagvalsregler är det möjligt att införa ett certifikat som har samma verkningar i hela gemenskapen. Det skulle onekligen vara en fördel.

Flera frågor måste lösas, t.ex. villkoren för att ett sådant certifikat skall kunna utfärdas, vad det skall innehålla och vilka verkningar det skall ha.

Fråga 33: Vilka verkningar skulle ett certifikat ha?

Fråga 34: Vilka uppgifter skall finnas i certifikatet?

Fråga 35: I vilken medlemsstat skall det utfärdas? Bör medlemsstaterna fritt få välja vilka myndigheter som kan utfärda intyget eller bör det fastställas vissa kriterier i fråga om certifikatets innehåll och funktion?

6. REGISTRERING AV TESTAMENTEN

Att hitta testamenten är ibland ett oöverstigit hinder, särskilt när de har upprättats utomlands.

Fråga 36: Bör det inrättas ett system för registrering av testamenten i samtliga medlemsstater? Bör det finnas ett centralt register?

Fråga 37: Vilka arrangemang bör införas för att underlätta för de presumtiva arvtagarna och de behöriga myndigheterna att få tillträde till nationella inslagen i systemet eller till det centrala registret (inbegripet från sin egen medlemsstat)?

7. LEGALISERING

Inrättandet av ett europeiskt rättsligt område förutsätter att man avskaffar eller förenklar vissa formaliteter.

Fråga 38: Skulle det medföra problem om man avskaffade alla formaliteter för legalisering eller intygande (s.k. apostille) av officiella handlingar som har upprättats i en medlemsstat i ett arvsärende?

8. LAGSTIFTNINGSARBETET

Det framgår av det ovanstående att arbetet med att utarbeta en upprättning gemenskapsregler om arv och testamente kommer att bli mycket omfattande och komplext.

Fråga 39: Kan det utarbetas ett enda, fullständigt instrument? Om inte, i vilken ordning och i vilka etapper bör arbetet utföras?